

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 566
van **BJÖRN RZOSKA**
datum: 5 juni 2018

aan **PHILIPPE MUYTERS**
VLAAMS MINISTER VAN WERK, ECONOMIE, INNOVATIE EN SPORT

ParticipatieMaatschappij Vlaanderen (PMV) - Alternatieve financiering

In de voorbije jaren besliste de Vlaamse Regering om de financiering van belangrijke investeringen te realiseren met modellen van publiek-private samenwerking (pps) of andere alternatieve financieringsvormen.

Volgens het laatste verslag over deze alternatieve financiering aan het Vlaams Parlement (22 november 2013 en besproken op 7 januari 2014) wordt er voor een investeringsbedrag van 9,961 miljard euro gewerkt met vormen van alternatieve financiering (vooral pps) voor investeringen in onder meer scholenbouw, missing links, tramlijnen, nieuwe rust- en verzorgingstehuizen enzovoort. Daarvan was op dat moment 2,7 miljard euro "niet geclosed".

Uit de boordtabel in de rapportering door de Vlaamse Regering blijkt ook dat zij in de periode 2014-2019 voor 2,4 miljard euro aan beschikbaarheidsvergoedingen zal moeten betalen. Allicht zal deze som nog behoorlijk toenemen omdat na de bespreking van het verslag voor 1,5 miljard euro aan investeringen voor nieuwe pps-projecten zijn bekendgemaakt (bijvoorbeeld voor de kustverdediging en voor zeesluizen in Gent en Zeebrugge).

Bovendien laat het verslag het Masterplan 2020 buiten beschouwing (de totale kost van dat plan is door het Rekenhof geraamd op 7,2 miljard euro, terwijl al zeker voor het Oosterweelproject met een kostenplaatje van ruim 3 miljard euro wordt gedacht aan financiering via pps). Voor pps- en andere alternatieve financieringsconstructies waarbij de ParticipatieMaatschappij Vlaanderen (PMV) en de Limburgse ReconversieMaatschappij (LRM) betrokken zijn, wordt verwezen naar de jaarverslagen van deze instellingen.

De rapportering door de Vlaamse Regering zet de grote complexiteit van de (alternatieve) financieringsconstructies en een blijvend gebrek aan transparantie in de verf, en dit ondanks opmerkingen en suggesties van het Rekenhof. Zo wordt aan sommige investeringen wel ESR-neutraliteit (ESR: Europees Systeem van Nationale en Regionale Rekeningen) toegedicht, bij andere wordt dit niet vermeld. De rapportering ontwijkt ook de vraag naar de hoge kostprijs en de wenselijkheid van pps-formules, onder meer voor de realisatie van verkeersinfrastructuur. Verkeerseconoom Bruno De Borger vindt het alvast niet verantwoord om dergelijk grote investeringen buiten de begroting te houden. Studies van de Europese Investeringsbank hebben uitgewezen dat voor projecten van wegeaanleg de kostprijs per kilometer 20 tot 25 procent hoger ligt bij het gebruik van pps in vergelijking met klassieke aanbestedingen.

Intussen sijpelen er steeds meer berichten door dat Eurostat strikte regels hanteert inzake de aanrekening in de Vlaamse begroting van investeringen, gefinancierd in pps-constructies of met andere vormen van alternatieve financiering.

In dat licht zou de PMV nu werken aan een constructie waarbij haar aandelen in Via-Invest - een PMV-dochter die investeringen in infrastructuurprojecten zoals de R4 in Gent, de Noord-Zuidverbinding in de Kempen of de noordelijke wegontsluiting van de luchthaven van Zaventem realiseert - verkocht zouden worden aan een halfdochter, met name PMF Infrastructure Fund.

Op het eerste gezicht lijkt dat een vrij doorzichtige interne doorschuifoperatie. Het is dan ook zeer de vraag of Europa hiermee zal kunnen worden gepaaid, zeker na de opstelling van Eurostat in het dossier van het Oosterweelproject (het doorschuiven van dat project van de Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel (BAM) naar de nv Tunnel Liefkenshoek zal niet helpen om de betrokken investering buiten de Vlaamse begroting te houden).

1. Kan de minister een overzicht bieden van alle aandeelhouderschappen en andere participaties of constructies waarmee de PMV investeringen van de Vlaamse overheid mogelijk maakt en/of mee financiert in het kader van pps-projecten of andere vormen van alternatieve financiering?
2. Klopt het dat PMV de verkoop van haar aandelen in dochter Via-invest aan PMF Infrastructure Fund voorbereidt? Zo ja, wie gaf de opdracht aan PMV om een 'oplossing' te zoeken voor dit infrastructuurprogramma? Hoe luidde deze opdracht? Zijn er nog andere infrastructuurprojecten die PMV op die manier wil doorschuiven naar PMF Infrastructure Fund?
3. Waarborgt deze doorschuifoperatie dat de financiering van deze infrastructuurprojecten, onder de brede dekmantel van PMV, wél buiten de Vlaamse begroting en schuldopbouw kan worden gehouden? Worden hierover gesprekken gevoerd met Europa? En zo ja, door wie en op welk niveau?
4. Acht de minister het niet aangewezen om deze doorschuifoperatie on hold te zetten tot de gesprekken met Europa ter zake duidelijkheid gecreëerd hebben? En worden om dezelfde reden alle alternatief gefinancierde projecten waarbij PMV betrokken is en die "niet geclosed" zijn, eveneens niet beter on hold gezet?

ANTWOORD

op vraag nr. 566 van 5 juni 2018

van **BJÖRN RZOSKA**

Eurostat definieert PPS projecten als projecten waarbij de overheid op basis van een lange termijncontract betaalt voor het realiseren en het ter beschikking stellen van infrastructuur (typisch DBFM-projecten). Uitgaande van deze definitie kan als volgt worden geantwoord op de gestelde vragen:

1. PMV heeft op haar balans vandaag nog participaties in de volgende PPS projecten:
 - a. Via A11
 - b. Via R4 Zuid
 - c. Wandelaar Invest

Daarnaast is PMV 15% aandeelhouder in PMF Infrastructure Fund, een fonds dat op haar beurt participaties heeft in de volgende PPS projecten:

- a. Via Zaventem
 - b. Via Noord-Zuid Kempen
 - c. Sport in Vlaanderen
 - d. Livan Infrastructure
2. PMV heeft niet langer aandelen in Via-invest; deze vennootschap werd inmiddels omgevormd tot De Werkvennootschap, waarvan de aandelen voor 100% worden aangehouden door het Vlaamse Gewest.

Vanuit PMV wordt er dan ook geen overdracht van participaties voorbereid en er is ook geen opdracht toe gegeven. Er zijn ook geen verkopen van participaties aan PMF Infrastructure Fund in het vooruitzicht gesteld.

3. De verkopen van participaties door PMV aan PMF Infrastructure Fund die in het verleden hebben plaats gevonden, waren autonome beslissingen van enerzijds PMV om te desinvesteren en van anderzijds PMF Infrastructure Fund om te investeren. Deze transacties waren helemaal niet ingegeven door enige consolidatie of deconsolidatie problematiek. Geen enkele van deze transacties heeft trouwens geleid tot enige herziening van de classificatie van deze projecten. Gezien geen verkopen aan PMF Infrastructure Fund meer gepland zijn noch mogelijke deconsolidatie ooit enige motivatie is geweest, zijn hierover ook geen gesprekken gevoerd met Europa.
4. Vermits er geen "doorschuifoperaties" gepland zijn, kunnen ze ook niet on-hold worden gezet. PMV treedt niet meer op voor de Vlaamse overheid in de voorbereiding van PPS projecten en neemt dus ook geen participaties meer namens de Vlaamse overheid. De activiteiten die gerelateerd zijn aan het voorbereiden van PPS-projecten zijn ondergebracht in De Werkvennootschap en Schoolinvest, waar PMV geen aandeelhouder meer van is.